

Werkgroep Groenberaad

Jaarverslag 2022

Feiten, observaties, beschouwingen en meningen

Bomenrij langs het Amsterdam-Rijnkanaal

Sonja Fris

Linda Horst

Frits Kragt

Evert van Leeuwen

Henny Olthof

Frans Vera

Wijk bij Duurstede, 16 februari 2023

Foto's: Leden van de VNMW

Inhoud

Altijd in gesprek.....	4
Organisatie	4
Initiatieven, projecten en dossiers	5
ARK en LK (Rijkswaterstaat)	5
Bermenbeheer (gemeente Wijk bij Duurstede).....	5
Biodiversiteit (gemeente Wijk bij Duurstede)	5
Bosscherwaarden (RijnDelta Beheer).....	6
Buurtschouw (gemeente Wijk bij Duurstede).....	7
Energietransitie – RES (U16).....	7
Flexwoningen (gemeente Wijk bij Duurstede).....	8
Gebiedsgerichte aanpak (provincie Utrecht)	8
Gravenbol (gemeente Wijk bij Duurstede)	9
Groote Maat (burgerinitiatief)	9
GROW (Rijkswaterstaat).....	9
GVVP (gemeente Wijk bij Duurstede)	10
Kleinschalige windturbines (gemeente Wijk bij Duurstede)	10
Kolland en Overlangbroek (provincie Utrecht)	11
Landscheidingsweg (provincie Utrecht, gemeente Wijk bij Duurstede).....	11
Lidl de Heul (Lidl Vastgoedontwikkeling, gemeente Wijk bij Duurstede)	11
Mestvergister (GroenGas Cothen)	12
Omgevingsvergunningen (gemeente Wijk bij Duurstede, provincie Utrecht).....	13
Prinses Irenesluis (Blok8).....	13
Prins Hendrikterrein bij de dode arm van de Kromme Rijn	14
Schalkwijker Buitenwaard (K3Delta)	14
Squashcentrum (gemeente Wijk bij Duurstede)	14
Stadshaven (gemeente Wijk bij Duurstede).....	15
Stadsstrand Dorestrand (burgerinitiatief).....	15
Sterke Lekdijk ICU (Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden)	15
Sterke Lekdijk WAM(Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden).....	16
Team Rijntakken	17
Verbranden afvalhout (gemeente Wijk bij Duurstede).....	17
Verkeers- en parkeerbeleid (Schil met Pit)	17

Verkiezingen (gemeente Wijk bij Duurstede)	17
Wandelpad Vikinghofterrein (gemeente Wijk bij Duurstede)	18
Wijkhuis (Viveste, gemeente Wijk bij Duurstede).....	18
Windpark Goyerbrug (Blue Bear)	19
Witlastraat (gemeente Wijk bij Duurstede)	19
Zandweg (gemeente Wijk bij Duurstede).....	19
Zonnepark Cothen (Sunvest).....	20
Zonnepark Kapelleweg (BHM Solar).....	20
Zonnepark Wijkerbroek Oost en West (LC Energy).....	20

Altijd in gesprek

Opkomen voor het groen, landschap, natuur en milieu. Dat is wat het Groenberaad wil doen bij en met overheden en andere organisaties die hierin een rol spelen. In dit verslag is te lezen met welke zaken we ons in 2022 hebben beziggehouden. Dit verslag wordt integraal opgenomen in het jaarverslag 2022 van de VNMW, aangezien het Groenberaad een werkgroep is van de Vereniging Natuur en Milieu, IVN afdeling Wijk bij Duurstede.

Het werk van het Groenberaad bestaat, naast het zoekwerk, vooral uit overleggen en vergaderen met allerlei organisaties en instanties. We hebben daarnaast drie keer overlegd met de afdeling beheer van de gemeente, in maart, juni en oktober. Het gaat dan vrijwel altijd over de projecten die hier in het verslag aan de orde komen, zaken die de vereniging belangrijk vindt. Ook hebben we opnieuw een regulier overleg opgestart met de afdeling Ruimtelijke Ordening.

Zonder de andere projecten tekort te doen, de belangrijkste dossiers in dit jaar waren de mestvergister, het maaibeeld, de dijkversterking en de Gravenbol. Nieuw is het dossier over Kolland en Overlangbroek, een Natura 2000-gebied deels op grondgebied van de gemeente, dat in zeer slechte staat verkeert. Verder werpt de aanpak van de stikstofproblematiek en de transitie in de landbouw, de gebiedsgerichte aanpak, haar schaduw vooruit.

Het adagium 'bouwen bouwen bouwen' van de nieuwe gemeenteraad had duidelijk effect, er was een duidelijke toename in het aantal projecten over woningbouw, zowel inbreiden, flexwonen en ook uitbreiden. Dat dit regelmatig wringt met omwonenden wordt ook steeds duidelijker. Omwonenden zien hun eigen woonomgeving veranderen, vaak meer bebouwing en minder groen, en dat wordt niet positief ervaren, vaak ook niet door het Groenberaad. Aan de andere kant is er wel nog steeds een groot tekort aan woningen voor bepaalde doelgroepen, vooral starters, ouderen en kwetsbaren.

In 2022 werd een oud voorstel van het Groenberaad werkelijkheid: het houden van buurtschouwen in de kernen en wijken. Ook werd het verbranden van snoeihout aan banden gelegd en is het hondenlosloopegebied op de Gravenbol eindelijk teruggebracht tot de wettelijk vergunde afmetingen. Fijn dat we hier wat hebben bereikt, maar ieder duwtje in de goede richting, een extra boom of groen hier en daar, vierten we als succes.

Organisatie

Het Groenberaad heeft ook in 2022 11 keer vergaderd op de gebruikelijke tweede woensdag van de maand, meestal fysiek en soms digitaal. Bonne van der Veen haakte in het begin van het jaar af in verband met een te drukke agenda. Hij zal het Groenberaad wel blijven steunen bij vraagstukken die raken aan energie en water.

We schatten het aantal uren dat we hebben besteed aan lezen, luisteren, overleggen, discussiëren, evalueren en het schrijven van rapporten en zienswijzen op 1.750 uur. Dit is iets meer dan in 2021 aangezien we na het opheffen van de corona-maatregelen weer vaker samen konden komen.

Het Groenberaad bestaat uit Sonja Fris, Linda Horst, Frits Kragt, Evert van Leeuwen, Henny Olthof en Frans Vera; geen van de leden werkt nog beroepsmatig of is politiek actief.

Initiatieven, projecten en dossiers

Hieronder een opsomming van de 37 projecten en dossiers waarop het Groenberaad actief is geweest. De tijdsinspanning varieert enorm, van een enkel gesprek tot tientallen uren werk voor de grote zaken. Projecten uit voorgaande jaren, die hier niet meer worden genoemd, hebben in 2022 geen of nauwelijks betrokkenheid van de werkgroep gehad.

ARK en LK (Rijkswaterstaat)

Eind maart ontvingen we van Rijkswaterstaat bericht dat er een bomenvisie wordt opgesteld voor het Amsterdam-Rijnkanaal en Lekkanaal. Langs die kanalen, 72 kilometer lengte, moest een visie worden opgesteld voor de bomen. Die waren grotendeels allemaal in dezelfde periode geplant en nu moest worden bepaald hoe om te gaan met vervanging. Daarbij moest rekening worden gehouden met ziektes en plagen, maar ook met klimaatverandering en duurzaamheid. Daarnaast hoe het kanaal er in 2050 uit zou moeten zien.

Het tracé was opgedeeld in drie deelgebieden, Wijk bij Duurstede viel in het middendeel van Utrecht tot de Lek. Het doel was om te komen tot een inpassingsvisie, een landschapsplan en een faseringsplan. In twee werksessies werd met een groot aantal stakeholders, waaronder gemeenten, natuurorganisaties, bewonersinitiatieven en de landbouwsector met externe deskundigen gewerkt aan de opgaven. Wij vroegen vooral aandacht voor het inpassen van het industrieterrein Broekweg en het invullen van de laatste paar honderd meter op en voorbij het sluseiland naar de Lek. In november was het projectteam zo ver dat de gevraagde documenten konden worden geschreven, waarna we weer een uitnodiging zullen krijgen om over die concepten na te denken, naar verwachting in de eerste helft 2023.

Bermenbeheer (gemeente Wijk bij Duurstede)

Het nieuwe maaibestek van de gemeente ging in mei 2022 in. De bedoeling was dat er overall ecologisch wordt gemaaid, behalve waar dit vanwege veiligheid niet kan, zoals op zichthoeven en op smalle bermen. Er kwam een nieuwe aannemer, Gebroeders de Ronde, die het werk ging uitvoeren. Helaas gingen er vanaf het begin veel dingen mis. Zo zagen we toch nog machines van de oude aannemer rijden en werden sommige stroken helemaal kaal gemaaid, waar het laten staan van 20% was afgesproken. Ook werd er gemaaid tijdens natte dagen, met grote insparingen tot gevolg.

Dit was niet waar wij en de gemeente op hadden gehoopt. Ook lukte het maar niet om de extra waardevolle stukken, die door ons zijn aangewezen, op de kaart te krijgen zodat de bestuurder van de maaimachine wist wat daar precies moet gebeuren. Dumpplaatsen voor maaisel langs de Trekweg en Landscheidingsweg bleven in gebruik. We trokken regelmatig aan de bel, de gemeente meende dat het altijd wennen is in een eerste jaar met een nieuwe uitvoerder. Een overleg tussendoor met de aannemer gaf wat mogelijke oorzaken aan. Tijdens het regulier overleg in november pelden we met een behoorlijke kater alle mogelijke oorzaken 1 voor 1 af. Begin 2023 gaan we nogmaals in overleg en daarbij zullen we alles op alles zetten om zaken wel goed te regelen.

Biodiversiteit (gemeente Wijk bij Duurstede)

Parallel aan het ecologisch maaien van de bermen wilde de gemeente werken aan het versterken van de biodiversiteit. Op 30 juni hadden we een overleg, waarbij bleek dat we dit moeten zien als een uitwerking van het Groenstructuurplan, dat in 2018 voor 20 jaar was vastgesteld. Bij dat plan was

destijds geen uitvoeringsagenda opgesteld, zodat er ook geen projecten en financiering waren geregeld.

Versterken van de biodiversiteit moest heel breed worden gezien, dus bijvoorbeeld ook door sinusmaaier, stimuleren van particulieren en agrariërs in het buitengebied, inzetten op soorten management (nestkasten bijvoorbeeld) of versterken KLE, maar ook in de vergunningverlening. Als eerste ging het om het ophalen van informatie en bepalen wie allemaal goede input kunnen geven. De gemeente gaf aan om eind augustus met een plan van aanpak te zullen komen. Intussen waren de problemen met het maaier van de bermen zo hoog opgelopen dat we in november maar voorstelden om eerst dat probleem op te lossen, voordat we gingen doorpraten over fase 2, versterken biodiversiteit. Het aangekondigde plan van aanpak hebben we tot op vandaag nog niet gezien.

Bosscherwaarden (RijnDelta Beheer)

Ook 2022 was weer een relatief rustig jaar wat dit dossier betreft. Dit project ging over het winnen van zand in de Bosscherwaarden, het weer opvullen van de plas tot een natuurgebied en het leveren van een maatschappelijke compensatie. Dat laatste zou de aanleg van een stadsstrand kunnen zijn.

De gevraagde rapporten en onderzoeken, waaronder een aanvulling op het MER werden eind januari bij de gemeente ingeleverd, daarmee kwam de gemeente aan zet. De MER-commissie oordeelde in april positief over het project, maar er waren nog wel een paar zaken die aandacht nodig hadden. Het belangrijkste was dat moet worden nagedacht hoe er gehandeld kan worden als er tijdens de zandwinning geohydrologische effecten optreden. Verder was de kwaliteit van de grond voor de opvulling nog een punt van aandacht. Het Besluit bodemkwaliteit regelt namelijk niet de aanwezigheid van voedingsstoffen als stikstof en fosfor, de aanbeveling is om dat daarom in de Ontgrondingsvergunning mee te nemen.

Op 30 mei organiseerde de initiatiefnemer een goedbezochte informatieavond voor omwonenden, ook de gemeente was aanwezig. Veel onderwerpen passeerden de revue, waaronder schade, overlast,

veiligheid, waardedaling huizen en de controle op de werkzaamheden. Aan het eind gaf de gemeente aan dat zij het proces, dat al 20 jaar loopt, zo snel mogelijk maar wel zorgvuldig ging vervolgen.

Hierna werd het toch weer stil op dit dossier, de gemeente, de provincie en de initiatiefnemer waren in overleg over het initiatief. Op 22 november werd een themasessie gehouden op het gemeentehuis. De politieke partijen deelden hun meningen, zorgen en verwachtingen over dit project. Het werd duidelijk dat dit nu ook een zaak was geworden van juristen: hoe kan een waterdichte overeenkomst worden opgesteld die zowel de ontzanding, de natuurinrichting als de maatschappelijke compensatie op een goede manier regelt. Ook kwam het ontwikkelen van een alternatief plan weer op tafel.

Buurtschouw (gemeente Wijk bij Duurstede)

In 2022 gingen we dan toch van start met een idee dat het Groenberaad al eind 2018 lanceerde, het houden van buurtschouwen in de kernen en wijken van de gemeente. Het idee was dat bewoners kleine wensen en ergernissen doorgeven, waarna gezamenlijk een aantal locaties werden bezocht, waarbij de gemeente vervolgens aangaf wat er aan het probleem of de wens kon worden gedaan. Dit was eerst gepland op 15 april 2020 in Cothen, maar corona gooide toen nog roet in het eten. Op 20 april gingen we van start, daarna gevolgd door een schouw op 5 oktober in Langbroek.

Deze schouwen waren een groot succes, er kwam veel informatie binnen en tijdens de schouwen zelf liepen behoorlijk veel bewoners mee. Hier en daar hielp het al wanneer uitgelegd werd waarom zaken zijn zoals ze zijn. Gewapend met een hele lijst ging de gemeente vervolgens aan de slag. In drie nieuwsbrieven werden bewoners die dat wilden op de hoogte gehouden van de voortuitgang op hun probleem of wens. Het was duidelijk dat hiermee het onderlinge begrip en het woonplezier een goede impuls krijgt. Dit project wordt in het voorjaar 2023 vervolgd met een buurtschouw in Parckwijk. Het oorspronkelijke idee van in totaal 4 schouwen per jaar moet toch worden losgelaten vanwege het grote beslag op beschikbare tijd van een groot aantal ambtenaren.

Energietransitie – RES (U16)

Tegen de zomer hielden we de al in 2021 op de energie-avond in Calypso aangekondigde enquête onder onze leden over het opwekken van duurzame energie in onze gemeente. Dit als vervolg op de vorige enquête over windenergie die in 2012 was gehouden. Toen bleken de meningen zo sterk verdeeld, dat er geen verenigingsstandpunt kon worden bepaald over het eventueel plaatsen van windturbines (110 meter hoog) langs het ARK.

De enquête in 2022 was wat breder van opzet, ging ook over zonnevelden en zelfs over kernenergie. Ook moest er een keus worden gemaakt tussen verschillende opties en in een uitgebreid achtergronddocument werden de gevolgen van gemaakte keuzes aangegeven. De mening van de leden bleek in 10 jaar toch wel veranderd, waarbij een behoorlijk groot percentage (79%) nu voorstander bleek van windturbines langs het ARK. Het nieuwe standpunt, dat we passief, dus alleen wanneer daar naar wordt gevraagd, zullen geven op basis van de antwoorden op alle gestelde vragen luidt als volgt:

‘De leden van de VNMW zijn voorstander van het plaatsen van windturbines langs het ARK. Zonnevelden mogen in weilanden worden aangelegd, maar niet in natuurgebieden. Waar een keuze gemaakt kan worden is er een lichte voorkeur voor een windturbine boven een groot zonneveld.’

Flexwoningen (gemeente Wijk bij Duurstede)

De gemeente moet bouwen, dat is een belangrijke opgave uit het raadsakkoord. Het ontwikkelen en realiseren van reguliere plannen voor inbreiding en uitbreiding kost jaren, met flexwoningen kan dat aanmerkelijk sneller. Flexwoningen zijn volwaardige kleine woningen die tijdelijk, bijvoorbeeld voor 15 jaar, op een locatie worden neergezet. Vaak worden flexwoningen fabrieksmatig gebouwd en op locatie geassembleerd en aangesloten op de nutsvoorzieningen.

De provincie Utrecht had met een aantal gemeenten, waaronder met Wijk bij Duurstede, een overeenkomst gesloten voor het neerzetten van flexwoningen. Op het terrein Trekweg 1, het Kleine Ros, zouden 50 woningen kunnen komen en op Groenewoudseweg 8 nog eens 20 woningen. Er waren inloopavonden op 28 november en 1 december, het bleek dat aan de Groenewoudseweg misschien 12 extra flexwoningen konden worden gebouwd vanuit een particulier initiatief.

De kaarten waren nog niet geschud. Aan de Trekweg was er nog een probleem met spuitzones en het groen, met de Groenewoudseweg hadden omwonenden grote problemen, die breed worden uitgedragen in de pers en door middel van brieven aan het gemeentebestuur. Een lastige kwestie, want er was wel behoefte aan nieuwe woningen. Wij hopen in begin 2023 met de gemeente en ontwikkelaars om tafel te kunnen om over deze beide locaties door te praten.

Gebiedsgerichte aanpak (provincie Utrecht)

In het stikstofdossier waren de provincies aan zet. Iedere provincie moest plannen maken hoe invulling te geven aan de opgaven die er liggen. In juni ontvingen we een uitnodiging om mee te praten, nadat we op 31 mei al op een informatieavond in Doorn waren geweest. Op 23 augustus was er op verzoek van de gemeenteraad een bijeenkomst in het dorpshuis in Langbroek. Daar spraken we weer met de provincie. De impact van mogelijke maatregelen werd die avond duidelijk.

Gaandeweg werden er naast het herstellen van de natuur andere aanpalende onderwerpen toegevoegd aan de agenda, zoals het vitale platteland, de klimaatverandering en het perspectief voor de boeren. Een belangrijk element was de natuurdoelanalyse, waarin komt te staan hoe de natuur er

precies aan toe is en welke maatregelen nodig zijn om die te behouden en versterken. Eind 2022 werd duidelijk dat de provincie 9 deelgebieden onderscheidt en dat er in de Kromme Rijnstreek twee werkateliers komen. Deze zullen in januari worden gehouden, waarna de plannen in concept in maart gereed moeten zijn en definitief ingeleverd bij de Rijksoverheid op 1 juli. Of dat wordt gehaald is nog maar de vraag, alleen al omdat nog niet alle partijen aan boord zijn.

Gravenbol (gemeente Wijk bij Duurstede)

Ook in 2022 zijn we actief betrokken geweest bij de ontwikkelingen op de Gravenbol. Een groot probleem was dat het hondenlosloopgebied nog steeds groter was dan vergund. Toen de gemeente bleef aarzelen om dit op te lossen stuurden we een handhavingsverzoek naar de provincie. Deze reageerde adequaat: de gemeente verbeurde een dwangsom van € 30.000 voor iedere week dat het probleem niet was opgelost. Toen kwam er beweging en uiteindelijk werd het raster begin april op de juiste plek teruggeplaatst.

Wij overlegden gedurende het jaar twee keer met de gemeente en de beheerders, in april en in november. We hielden de vinger aan de pols wat betreft de bebording en afsluitingen en drongen aan op het aanvragen van vergunningen voor het plaatsen van containers en de horeca. Hier kwam niet veel van terecht, in december bleek de aanvraag omgevingsvergunning voor het plaatsen van zeecontainers zelfs helemaal buiten behandeling gesteld te zijn. Dit kon niet de bedoeling zijn, hier zal toch een vergunning voor moeten komen. De beheerder gaf aan een voorstel te maken om de slagboom jaarrond te sluiten om ongewenst bezoek in de avond en nacht te ontmoedigen.

Groote Maat (burgerinitiatief)

In het vroege voorjaar hadden we een aantal overleggen, waaronder met politieke partijen in de Provinciale Staten en gemeenteraad. Het plan voor de transitie van de oude vervallen boerderij naar een nieuwe eigentijdse bestemming viel in goede aarde, vooral omdat het een aantal opgaven in het landelijk gebied combineerde, waaronder de omslag in de landbouw en het bouwen van lokale korte voedselketens. Ook konden maatschappelijke organisaties hier een rol gaan spelen.

In november hakte de provincie na jaren aarzelen eindelijk de knoop door, het gebied werd toch niet verkocht maar ingezet bij de gebiedsgerichte aanpak, waar wellicht gronden zullen worden geruild vanwege de ligging bij Natura 2000 of ingezet bij de compensatie of onteigening van het project Sterke Lekdijk. Ons initiatief was daarmee van de baan, hoewel het op de achtergrond nog wel werd meegenomen als een goed voorbeeld van een gewenste invulling voor die percelen.

GROW (Rijkswaterstaat)

In augustus hoorden we over het GROW project (Green Rivers Open Wonders). Dit project van Rijkswaterstaat beoogde de ecologische waterkwaliteit langs de Waal, IJssel en Nederrijn / Lek te verbeteren. De opdracht voor de planfase (€ 20 miljoen) bleek gegund aan een consortium van Arcadis, Antea Group, Bureau Waardenburg en HKV Lijn in Water. Uitvoering ging geschat € 200 miljoen kosten.

In oktober kregen we een uitnodiging om mee te praten. We gingen eerst het gebied verkennen, het ging om de Bosscherwaarden en de Moerbergse Waard. De voorstellen moesten vooral gaan over het verbeteren van de waterkwaliteit, de eindstreep van de Kaderrichtlijn Water op 1 januari 2017 kwam snel dichterbij. We deden suggesties aan het projectteam, voor de Moerbergse Waard onder andere het ontsteden van de oevers en aantakken van de strang. Voor de Bosscherwaarden aandacht voor

het intensieve bemesten op de maispercelen, de dichtgegroeide kleiputjes onderaan de dijk en de kansen voor een ooibosje aan de oostelijke kant. Dit wordt ongetwijfeld in 2023 vervolgd.

GVVP (gemeente Wijk bij Duurstede)

In januari sloten we aan bij het eerste grote overleg over het uitvoeringsprogramma 2023-2026 van het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan. Daarin werd bepaald welke projecten de komende jaren zullen worden uitgevoerd die passen binnen de opgestelde visie. Er werd besloten om naast de klankbordgroep ook een begeleidingsgroep in te stellen, die wat actiever zou meewerken aan het opstellen van de plannen.

In een aantal sessies kwamen we uiteindelijk tot een voorstel voor de gemeenteraad. Hierbij werd een degelijk en objectief proces gelopen. Na het opstellen van een groslijst van alle mogelijke plannen die uitgevoerd zouden kunnen worden gingen we ons buigen over selectiecriteria en de weegfactoren. Toen dat eenmaal was bepaald lieten we die criteria los op de groslijst, waarbij ook nog het resultaat van een bewonersenquête was verwerkt. Daarna werden kosten en subsidiemogelijkheden in kaart gebracht. Het resultaat is uiteindelijk een lijst van 14 projecten, die in januari zullen worden voorgelegd aan de gemeenteraad om budget voor vrij te maken.

Kleinschalige windturbines (gemeente Wijk bij Duurstede)

In 2021 werd het bestemmingplan Kleinschalige Windturbines vastgesteld. Daarin was bepaald dat er in het stroomrug- en kommenlandschap 25 molens vergund zouden worden, in het coulisselandschap (Langbroekerweteringgebied) 0. Voor bepaalde gebieden, zoals de dijkzone langs de rivier, golden aanvullende regels rond natuuronderzoek en landschappelijke inpassing.

In 2022 werden de eerste aanvragen ingediend en molens geplaatst. Drie aan de Ossenwaard, een aan de Wijkersloot en een aan de Rijndijk. Over het proces van het vergunnen van die laatste molen hadden we wat vragen, er zaten lacunes in het uitgevoerde natuuronderzoek en de vereiste argumentatie waarom dit positief uitpakt voor het landschap ontbrak volledig. We trokken hierover aan de bel bij de gemeente, die op een eerste brief wel maar op een tweede brief niet reageerde.

We kregen de indruk dat onze correspondentie was doorgestuurd, want toen we eind november de 5 locaties bezochten werden we er indringend op aangesproken waarom we vragen hadden durven stellen. Het landschappelijke effect van deze molens van 20 meter ashoogte viel ons overigens alleszins mee. Begin december gingen we in het buitengebied op de koffie om het werk van het Groenberaad uit te leggen en over een aantal dossiers door te praten.

Kolland en Overlangbroek (provincie Utrecht)

In juni verscheen een alarmerend wetenschappelijk rapport over de verslechtering van dit Natura 2000-gebied. Twee betrokken inwoners van dit gebied met kennis van zaken legden de oorzaken bloot, die vooral bestaan uit een combinatie van essentakziekte, stikstofdepositie, een te laag waterpeil en verkeerd beheer door Staatsbosbeheer. De conclusie was dat er onmiddellijk ingegrepen moet worden, het rapport deed hiervoor 8 aanbevelingen.

Dit rapport sloeg in als een bom bij de betrokken organisaties, maar ook bij het Groenberaad. We wisten natuurlijk wel dat het niet goed ging met het gebied, maar nu werd de vinger ondubbelzinnig op de zere plek gelegd. We besloten om samen met andere organisaties de provincie, het bevoegd gezag, te verzoeken om snel passende maatregelen te nemen.

Op 31 oktober ontvingen we een briefje waarin de provincie zichzelf tot 1 mei 2023 de tijd gaf om op ons verzoek te beslissen. Gelijktijdig wijzen ze, een beetje verborgen in het geniep, een deel van het verzoek af. Dat zouden politieke besluiten zijn waar de provincie niet tegen op zou kunnen treden. Wij wijzen dit standpunt af en gingen in bezwaar bij de adviescommissie. Daarna begon er een juridisch steekspel met ingebrekestellingen, beroepschriften, prematuur verklaringen en meer juridisch snoepgoed. Wij en de andere organisaties hielden de rug recht. In 2023 zullen we ons standpunt verdedigen bij de adviescommissie en wellicht later ook bij de rechtbank.

Landscheidingsweg (provincie Utrecht, gemeente Wijk bij Duurstede)

Weinig te melden over dit dossier. De provincie Utrecht is eigenaar van de oude boomgaard en het driehoekig perceel langs de Melkwegwetering en het perceel ten oosten van de Kromme Rijn ten noorden van de Jonge Graaf. Een adviesbureau had in opdracht van de provincie inrichtingsplannen gemaakt voor natuur. Alles is echter on hold gezet in afwachting van eventuele kavelruil, wellicht ook in het kader van de Gebiedsgerichte aanpak.

Ook het planten van bomen en struiken, zoals besproken tijdens een rondgang in januari 2020, was opgenomen in de provinciale natuurplannen. Wellicht kan dit opnieuw worden meegenomen in het grotere plan van het versterken van de biodiversiteit.

Lidl de Heul (Lidl Vastgoedontwikkeling, gemeente Wijk bij Duurstede)

Op 24 januari werden we bijgepraat door de gemeente en de ontwikkelaar naar aanleiding van de ter inzage legging van het bestemmingplan. We hielden zorgen over de verstening en de grote afname van het groen, in aantal, oppervlak en volume, die legden we neer in een zienswijze. Op 7 februari zaten we weer om tafel, waarbij de gemeente aangaf dat er ook bomen worden neergezet aan de Langbroekseweg. Onze opmerking was dat de bewoners aan de Karolingersweg daar niet mee geholpen zijn.

Op 19 april spraken we in bij de gemeenteraad. Het leek er op dat de meeste fracties toch niet zo gelukkig waren met de hoeveelheid steen in het plan. Zij drongen er op aan om nog eens extra goed

te kijken. De wethouder pakte de handschoen op en ging kijken of het plan groener kan. In november deed de Raad van State uitspraak in een zaak die een bewoner had aangespannen om het bestemmingplan te schorsen, de RvS besliste negatief. Het wachten is nu op de onteigeningsprocedure op de Hoogstraat, die moet namelijk zijn afgerond voordat de bouw van het nieuwe winkelcentrum kan beginnen. Daarna wordt het nog een hele puzzel, waar ook de Jumbo Langbroekseweg nog een rol in speelt.

Mestvergister (GroenGas Cothen)

Op het terrein waar de mestvergister moet komen gebeurde helemaal niets, behalve het repareren van een paar afgewaaid dakplaten in april. De procedures om de vergunningen voor de mestvergister ingetrokken te krijgen liepen wel gewoon door. Wat betreft de natuurvergunning begon het jaar goed met een uitspraak van de adviescommissie: de provincie moet een nieuw besluit nemen. De provincie hield echter voet bij stuk en weigerde de vergunning in te trekken. Wij stelden onmiddellijk beroep in en op 10 mei deed de rechter uitspraak: de provincie moet een nieuw besluit nemen. Maar weer weigerde de provincie een rechterlijke uitspraak te volgen en ging zij in beroep bij de Raad van State. Een datum voor de zitting is nog niet bekend.

Bij de omgevingsvergunning werd weinig voorgang geboekt, de provincie nam alsmaar geen besluit waardoor er ook geen bezwaar of beroep kon worden aangetekend. Het enige rechtsmiddel dat toen nog overbleef was een ingebrekestelling; dat hebben we toen maar ingezet. Dat leverde uiteindelijk wel wat vergoedingen op, maar nog steeds geen besluit waar we mee verder konden. Aan het eind van het jaar vonden we toch een mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen, waarbij een rechter de provincie kan dwingen nu eindelijk eens een beslissing te nemen. De zitting hierover zal in januari plaatsvinden.

Wel waren er nog twee belangrijke ontwikkelingen. De initiatiefnemer veranderde de installatie alweer, er zouden nu 4 vergistingstanks komen en geen biomassakachel meer. Al met al zou dit beter zijn voor het milieu, daarom een goed idee en dus vergunbaar. Wij waren, zonder details te kennen, niet op voorhand overtuigd en dienden een bezwaar in. Op 24 mei was over deze zaak de zitting bij de

adviescommissie, die besloot in haar advies dat de vergunning niet ingetrokken hoefde te worden. Op 14 juli nam de provincie dit advies over. Op 19 augustus gingen we tegen deze beslissing in beroep bij de rechtbank. Daarna gebeurde er iets opmerkelijks. We ontvingen een brief van de initiatiefnemers dat ze overwegen deze nieuwe installatie te gaan bouwen maar dan moeten wij de procedure daartegen wel staken, want anders wordt toch de oude vergunde installaties gebouwd. We gingen hier niet op in. In oktober werd die nieuwe vergunning ineens weer ingetrokken.

Wij vermoedden dat dit te maken had met het feit dat er plotseling nieuwe eigenaren waren. Niet langer de 8 lokale agrariërs maar een bedrijf uit Friesland, BioValue, dat gespecialiseerd is in het ontwikkelen, bouwen en exploiteren van mestvergisters. Naar later bleek neemt dit bedrijf alles over, alleen het perceel blijft in eigendom van de agrariërs. Ook waren de agrariërs niet langer verplicht om mest te blijven leveren aan de installatie. Wij meenden dat hiermee het lokale karakter van dit initiatief helemaal weg was. Op 20 december werden schriftelijke vragen hierover door de gemeente beantwoord, hieruit bleek dat de gemeente in feite buitenspel staat op dit dossier.

Omgevingsvergunningen (gemeente Wijk bij Duurstede, provincie Utrecht)

Ook in 2022 hebben we ons weer gebogen over allerlei vergunningaanvragen die te maken kunnen hebben met groen, landschap, natuur en milieu. Als we het vermoeden hebben dat een aanvraag of melding gevolgen zou kunnen hebben voor het groen, landschap, natuur of milieu vragen we details op bij de gemeente of bij de ODRU; gelukkig kan dat digitaal. We bekijken er 54 in detail en dienen uiteindelijk maar een bezwaar in, namelijk tegen het verlenen van een milieuneutrale wijziging bij de mestvergister in Cothen.

Wel bleef er een dossier aangaande een uitbreiding van een ligboxenstal open staan, hier waren een omgevingsvergunning voor aangevraagd en een melding voor het activiteitenbesluit gedaan. Het leek er op dat de provincie deze aanvraag open houdt in verband met de ontwikkelingen op het stikstofdossier. Ook hielden we mogelijke ontwikkelingen op de Gravenbol nauwlettend in de gaten.

Prinses Irenesluis (Blok8)

In december 2021 verscheen al een artikel in de krant over het voornemen om te gaan bouwen bij de Prinses Irenesluis, een project dat later bekend zou worden als Sluis Noord 14. In mei 2022 verscheen een tweede artikel dat de omwonenden dit plan niet zien zitten. Wij wisten op dat moment nog van niets. Eind september kregen we een uitnodiging om te komen praten. In dat gesprek werd duidelijk dat het om een appartementengebouw gaat. We zagen voorlopige plannen op een scherm, maar kregen die niet mee om nader te bestuderen.

Dat studeren deden we daarna toch wel, door op locatie te gaan kijken. Het leek er op dat er groen gaat sneuvelen, niet alleen door het gebouw zelf maar vooral door de parkeerplaatsen. Op 22 november was er een voorbespreking in de gemeenteraad, het plan was intussen wat aangepast op verzoek van de omwonenden. Positief was dat er minder verharding komt, maar een forse domper was dat de ontsluiting nu was gepland naar de Lekdijk Oost, dwars door 400 m² bos heen. Hierdoor nam ook de biodiversiteit af, ondanks dat er nestkasten zouden worden opgehangen. Omdat in de bespreking de indruk werd gewekt dat wij akkoord zouden zijn klommen we in de pen en gaven aan, hier absoluut niet blij mee te zijn.

Prompt kregen we een uitnodiging voor een gesprek, dat we op 22 december hadden. De gemeente en de initiatiefnemer gaven aan dat het gepresenteerde plan nog niet definitief was en dat er nog overleg werd gevoerd met verschillende bevoegde gezagen. Een andere ontsluiting wilden ze nog wel een keer bekijken maar Rijkswaterstaat had hier ook zeggenschap over. We bleven er niet gerust op dat dit goed voor groen en natuur zou kunnen aflopen.

Prins Hendrikterrein bij de dode arm van de Kromme Rijn

In het kader van groene projecten aangedragen door burgers en verenigingen hebben we net voor de kerst in 2021 de dichtgegroeide poel open gekapt en opgeschoond, langs de randen van het gebied struiken geplant en een klein deel met bloemen ingezaaid. Door het extreme droogte in het groeiseizoen is 90% van de nieuwe beplanting verdroogd. Ondanks ons aandringen was het gebied niet opgenomen in het watergeefcircuit van de gemeente. Tijdens het maaien in oktober 2022 is ook een deel weggemaaid. De bedoelde meerwaarde voor de biodiversiteit is helaas mislukt.

Schalkwijker Buitenwaard (K3Delta)

Op een paar nieuwsbrieven na kregen we niet veel informatie over dit project. Wel werden de vergunningen en de MER ter inzage gelegd in het voorjaar. Hier hadden we niet veel op aan te merken, formeel konden we ook weinig omdat het hele project op het grondgebied van Houten zou plaatsvinden. In het kader van de dijkversterking Sterke Lekdijk Prinses Irenesluis – Culemborg kwam dit project nog wel even ter sprake in september, maar er waren toen geen belangrijke ontwikkelingen te melden. Duidelijk werd wel dat het deelproject op het grondgebied van Wijk bij Duurstede steeds verder uit beeld was geraakt, doordat grondeigenaren geen medewerking wilden geven. Helaas, een hele mooie kans gemist voor meer riviernatuur langs de Lek.

Squashcentrum (gemeente Wijk bij Duurstede)

In november werd duidelijk wat de plannen met het intussen leegstaande squashcentrum aan de Karel de Grotestraat waren, namelijk een zorgcentrum. Mocht dat uiteindelijk niet lukken dan zou ook woningbouw nog een optie kunnen zijn. Tijdelijk zouden er vluchtelingen uit de Oekraïne gehuisvest

kunnen worden, die nu bij particulieren onderdak hadden gevonden. Op 10 november volgde een bijeenkomst met omwonenden. Daar werd duidelijk dat de groenstructuur en het Frankenplantsoen niet werden aangetast bij deze plannen, maar dat kan nog veranderen indien er toch woningbouw op de locatie komt. Dan zullen er ook parkeerplaatsen moeten worden aangelegd.

Stadshaven (gemeente Wijk bij Duurstede)

Het proces rond het vaststellen van een nieuw bestemmingplan Stadshaven liep in 2022 door. De themasessies met omwonenden waren goed bezocht. Er bleek heel veel ontevredenheid over de gepresenteerde plannen, waaronder een grote horecaboot met bijbehorend terras. Complicerende factor was het feit dat dit gebied uit het bestemmingplan Binnenstad was gehaald, waardoor nu alle ontwikkelingen en oplossingen binnen de grenzen van het bestemmingplan Stadshaven moeten worden gezocht. Tussendoor speelde hier nog de aanleg van een boodschappensteiger en de onduidelijkheid over het al dan niet ingaan van de Omgevingswet. Over nut en noodzaak van de steiger zaten de Stadshaven en de Watersportvereniging Rijn en Lek in elkaars vaarwater, de laatste suggereerde oneerlijke concurrentie in een brief aan de gemeente.

Stadsstrand Dorestrand (burgerinitiatief)

Dit initiatief kwam meerdere keren voorbij in 2022. De initiatiefnemers schaaften verder aan het inrichtingsplan, lieten een begroting opstellen en kwamen met een Programma van Eisen (PvE), waar we vanuit het Groenberaad wat tekst over de Natura 2000-status van de Lunenburgerwaard voor aanleverden.

In de gemeenteraad was er in februari een voorbespreking, veel lovende woorden maar ook kritische vragen, die deels over zaken gingen als de Gravenbol en een fietspad onderaan de Lekdijk. Ook werd gevraagd of het geld, ongeveer € 5 miljoen, niet beter aan andere projecten kon worden besteed. Later die maand werd een motie om te onderzoeken hoeveel geld een haalbaarheidsonderzoek zou moeten kosten verworpen. In november volgde een themasessie over de Visie Rivierfront en de Bosscherwaarden, waarbij het stadsstrand ook weer voorbij kwam. Het bleek dat er nog steeds onduidelijkheden zaten in de haalbaarheid van dit initiatief, soms ook omdat werd gemeend dat dit ten koste zou kunnen gaan van andere recreatiemogelijkheden.

Sterke Lekdijk ICU (Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden)

Vanaf de Prinses Irenesluis tot aan het Culemborgse veer moet de dijk ook worden versterkt, dit project loopt een paar jaar achter op het gedeelte tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede. Op 31 maart was de aftrap in Schalkwijk. Nieuwsbrieven 2 en 3 werden gepubliceerd, evenals een Nota van Kansrijke oplossingen. Ook hier ging het over de vraag of oplossingen binnendijks of buitendijks gezocht moesten worden.

Eind september volgde een tweede bijeenkomst, die vooral ging over grondverwerving, de inrichting van de weg op de dijk (wordt uniform) en over de waterveiligheidsopgave. Deze laatste bleek minder groot dan oorspronkelijk gedacht, bepaalde maatregelen voor piping nog wel konden nog wel worden uitgesteld. De komende periode wordt vooral besteed aan het vaststellen van het voorkeursalternatief, waarbij dan ook definitieve keuzes worden gemaakt over het soort oplossing per probleemgebied.

Sterke Lekdijk WAM(Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden)

Dit project heeft heel veel aandacht gevraagd van het Groenberaad. Er was zeer regelmatig overleg, er waren werkateliers op het gebied van Recreatie en Verkeer, het gebied van Natuur en Ecologie en Het verhaal van de dijk. Tussendoor speelde nog de vraag of er een fiets- wandelpad aan de teen van de dijk kon worden aangelegd door de uiterwaard van de stad naar de Gravenbol. De gemeente Utrechtse Heuvelrug was hierover toen al afgehaakt vanwege de hoge kosten.

Het Groenberaad nam de positie in dat fietsen of wandelen door de uiterwaard ongewenst is vanwege het Natura 2000-gebied en de onvermijdelijke jaarrond verstoring van de beschermde vogels. Wij meenden dat dit waarschijnlijk daarom onvergunbaar is en vonden een aantal overheden en organisaties aan onze zijde. Desondanks bleef dit langdurig op de kansenlijst staan, zelfs toen bleek dat de gemeenteraad hier geen geld voor wilde vrijmaken. De wethouder werd gevraagd om bij HDSR te onderzoeken wat er zonder geld mogelijk zou zijn en ook wat de voorbereiding van een pad zou moeten kosten. Wij zagen veel meer in het optimaal inrichten van de kruin van de dijk voor de voetganger en de fiets, dus beperkte snelheid en gemotoriseerd verkeer te gast.

In augustus verscheen een eerste versie van het MER en het ontwerp projectplan, aan ons werd om commentaar gevraagd. Dit leverden we begin september af. Onze belangrijkste opmerkingen gingen over het niet opvolgen van en voldoen aan de Europese wetgeving en jurisprudentie, over nut en noodzaak van het aanleggen van een beheerstrook, over de gevolgen van de taludverflauwing, over de mogelijkheden om natuur te maken bovenop een ondoordringbare laag en over het fiets- en wandelpad. We worden uitgenodigd voor een gesprek, maar daar bleken veel zaken al in beton gegoten. Sterker, we kregen te horen dat HDSR niet van plan is zaken aan te passen en dat zij mogelijke juridische stappen dan wel tegemoet ziet.

Vlak voor kerst werden de MER, het Ontwerpplan Waterwet, twee omgevingsvergunningen en een ontheffing op de Wet Natuurbescherming ter inzage gelegd, de uiterste termijn voor een reactie is 17 februari 2023. Al snel werd duidelijk dat er geen stikstofberekening is gemaakt, hiermee is het plan wellicht al onvolledig en dus niet vergunbaar. Meerdere organisaties staken de koppen bij elkaar en hier en daar wordt besloten om gezamenlijk zienswijzen in te richten. Wij zullen ook begin februari met een reactie komen.

Team Rijntakken

In opdracht van RWS is een aannemerscombinatie (genoemd team Rijntakken) actief beplanting gaan rooien en opschonen van oevers langs Gravenbol. In samenwerking met de gemeente gaan we proberen deze werkzaamheden beter af te stemmen met het beheerplan voor Gravenbol en de natuurwaarden.

Verbranden afvalhout (gemeente Wijk bij Duurstede)

Een leuk succes om te melden was dat de gemeente in oktober een nieuw beleidsplan Verbranden snoeihout instelde, wij hadden hier in het voorjaar van 2021 aandacht voor gevraagd. Het nieuwe beleid is dat verbranden van snoeihout van bomen alleen nog is toegestaan als de bomen ziek zijn en dat verbranden noodzakelijk is om verspreiding van die ziekte tegen te gaan. Er zijn strikte regels en het verbranden moet ruim van tevoren worden gemeld.

Verkeers- en parkeerbeleid (Schil met Pit)

We wilden eind 2021 al bij elkaar komen met een aantal organisaties om te praten over het verkeers- en parkeerbeleid in en rond de binnenstad. Door Covid werd dat uiteindelijk 24 januari. Het doel was te kijken of we gezamenlijk een visie konden opstellen om die aan te bieden aan de gemeente. Er zijn knelpunten die moeten worden opgelost, over het hoe liepen meningen uiteen. Zo hadden Schil met Pit en de Wijkse Stadshaven andere oplossingen op het oog voor de parkeerdruk, namelijk opofferen groen, en was hun voornaamste zorg het behoud van het rivierzicht op de oude stad. De VNMW zag daarentegen meer in het bouwen van een parkeergarage en verder het (half)ondergronds parkeren bij nieuw te bouwen appartementen. Over de verkeersafwikkeling werden we het wel snel eens, het moesten drie ringen om de kern worden.

Uiteindelijk slaagden we er in om een gezamenlijke visie op te stellen, die we op 8 juli presenteerden aan de gemeente. Deze zat toen midden in het opstellen van het uitvoeringsprogramma GVVP (verkeer), terwijl er ook nog een parkeeronderzoek in de pijplijn zat. Goede timing dus. We stuurden de visie ook naar de politieke partijen en maakten een persbericht. Tegen het eind van het jaar kwam de gemeente met de eerste uitslagen van het parkeeronderzoek. Er zijn in feite alleen problemen voor de bewoners van de binnenstad op de vrijdagavond als er ook veel bezoekers in de stad zijn. Verder zijn er veel meer vergunningen afgegeven dan er plekken zijn en worden die plekken regelmatig bezet door niet-vergunninghouders.

Verkiezingen (gemeente Wijk bij Duurstede)

Met de verkiezingen voor de gemeenteraad op 16 maart waren we al in 2021 begonnen. Toen stuurden we al suggesties naar de verschillende politieke partijen met de aanbeveling die op te nemen in de verkiezingsprogramma's. Die suggesties hadden vooraf afgestemd met onze leden.

Op maandag 28 februari hielden we ons intussen traditionele verkiezingsdebat in Calypso, alle partijen deden weer mee. De presentatie van de avond hadden we uit handen gegeven, nieuwe en jonge

gezichten zouden wellicht ook een nieuw publiek trekken. Ook hadden we besloten dat de avond online te volgen moest zijn. Dat laatste leverde wat technische problemen op, die we een volgende keer zullen proberen op te lossen.

De zaal was goed gevuld en ook online was er goede belangstelling. We hadden de verschillende programma's weer op inhoud geanalyseerd en de discussie verliep aan de hand van stellingen, waarbij we naast het groen ook klimaat, energie en leefbaarheid meenamen. Ook had de bekende vertrouwensmeter weer een plaats gekregen. Uit de uitslag bleek dat de debatavond voor duidelijkheid had gezorgd, het aantal stemmen op 'weet niet – geen mening' was duidelijk afgenomen. Afgemeten op de toename in vertrouwen waren BurgerBelangen (Nynke Plaatsman-Visser) en de SP (Jeroen Brouwer) de winnaars van de avond.

Wandelpad Vikinghofterrein (gemeente Wijk bij Duurstede)

In samenhang met de dassen op het Vikinghof en de provinciale natuurplannen langs de Kromme Rijn werd hebben we voorgesteld om wat struweel te planten langs het (gemeentelijk) pad tussen het Vikinghofterrein en de Groenewoudseweg-perceel. Dit stuk zou kunnen bijdragen aan een ecologische verbinding tussen deze percelen. De provincie had toegezegd de aanleg te betalen. Mogelijk ook on hold gezet tezamen met de andere provinciale natuurontwikkeling.

Wijkhuis (Viveste, gemeente Wijk bij Duurstede)

De discussie over het appartementencomplex op de locatie het Wijkhuis hield in 2022 aan, maar gebouwd werd er nog niet. In april werd weer een bijeenkomst voor omwonenden gehouden, de plannen waren aangepast op verzoek van de omwonenden. De appartementen zijn iets verkleind waardoor ruimte is ontstaan om te gaan schuiven. Hierdoor werd het gebouw aan de kant van de Steenstraat minder hoog. De omwonenden waren blij met deze aanpassing, maar vonden ook dat er iets gedaan zou moeten worden aan het groen voor het complex Nieuw Dorestad. De gemeente zegde toe hier nog eens naar te kijken.

Over de vergroening van het gebouw zelf kregen we steeds meer twijfels. Door gestegen kosten zou het zomaar kunnen dat de mooie en enthousiast ontvangen ideeën over het aanbrengen van groene

gevels niet zullen worden uitgevoerd. Eind november werd door de gemeente de verwachting uitgesproken dat er midden 2023 kon worden begonnen met de bouw.

Windpark Goyerbrug (Blue Bear)

Dit project speelde niet in onze gemeente maar in de gemeente Houten. Omdat de windturbines langs het ARK een ashoogte zouden krijgen van 240 meter en kort op de gemeentegrens staan, kregen ook onze inwoners hier mee te maken. Dit project was in een impasse geraakt door een uitspraak van de Raad van State dat het activiteitenbesluit over het bouwen van 3 of meer windturbines onvoldoende was onderbouwd, zo ontbrak bijvoorbeeld een MER. Hierdoor waren de normen uit het activiteitenbesluit niet meer geldig.

De gemeente Houten was al door de rechter gedwongen om een besluit te nemen, nu moesten ook nog nieuwe normen worden vastgesteld. Dit draaide uit op een lastige afweging tussen opbrengst en overlast. Daarvoor had de gemeente al laten uitzoeken of helemaal stoppen met dit project een optie kon zijn, of dat er alternatieven voorhanden waren. Dat bleek niet het geval en het helemaal afblazen zou tot enorme financiële risico's kunnen leiden. Uiteindelijk na heel veel vergaderen en overleggen nam de gemeenteraad in december het besluit om een verklaring van geen bedenkingen af te geven, waardoor de realisatie weer een stap dichterbij kwam. Omwonenden gaven aan deze beslissing nog wel juridisch te gaan aanvechten bij de Raad van State.

Witlastraat (gemeente Wijk bij Duurstede)

In februari zaten we om tafel over dit project, de plannen waren iets verder uitgewerkt. Er zal toch groen moeten sneuvelen, vooral door de aanleg van parkeerplaatsen. Uit een parkeeronderzoek zou blijken dat ongeveer 80% van de huidige parkeerplekken regelmatig bezet zijn, hoewel ook werd toegegeven dat op de grote parkeerplaats zelf nauwelijks auto's staan. Het bestaande groen werd afgedaan als 'niet hoogwaardig'. We vroegen het parkeeronderzoek op, maar hebben dat niet ontvangen.

Eind juni was er een bijeenkomst voor omwonenden, die fel tegen de bouw zijn. Prompt ontvingen wij het verzoek om op een alternatieve locatie te gaan kijken in de buurt van de Haraldstraat. De vraag die aan ons gesteld was om te kijken of dit wat betreft groen een betere plek zou kunnen zijn. Kwalitatief leek het groen aan de Witlastraat minder, ook het te kappen volume was daar kleiner. Daarnaast waren er bij de Witlastraat meer mogelijkheden om grotere bomen terug te plaatsen, bijvoorbeeld richting Junopad. Als we uit deze twee alternatieven moeten kiezen valt de voorkeur uit voor Witlastraat.

Zandweg (gemeente Wijk bij Duurstede)

Bij grote projecten komt het ook aan op de details, dat ging zeker op voor de herinrichting van de Zandweg. Gaandeweg waren al belangrijke beslissingen genomen, nu moesten de puntjes op de i. In februari was er een grote bijeenkomst op het gemeentehuis en werd een stukje van het aan te pakken tracé gelopen met belangstellenden. Wij deden weer wat voorstellen, zoals een slinger in de weg bij de uitrit Veilingklok en het plateau op de kruising Steenstraat eerder laten beginnen.

In september zaten we weer om tafel. Toen ging het vooral over de planning, het groen dat zou worden aangelegd en de verkeerslichten. In oktober werd een bijeenkomst gehouden in de grote kerk op de Markt, de plannen leken definitief. Op het laatste moment bleken er toch nog belangrijke zaken aangepast, vooral rond de kruising Veilingklok en over de plek waar het verkeer wordt gemengd richting binnenstad. Wij maakten ons grote zorgen dat hiermee de veiligheid niet is gebaat en zaten in

november alweer om tafel. We kregen de toezegging dat onze opmerkingen nogmaals zullen worden ingebracht in het bestuurlijk overleg en dat er een gesprek komt met de wethouder.

Zonnepark Cothen (Sunvest)

Het park in Cothen werd op 22 april feestelijk geopend. Hiermee was het eerste van de vijf vergunde parken operationeel geworden. Wij maakten van de gelegenheid gebruik om een afspraak te maken om de landschappelijke inpassing van het plan te bekijken en om afspraken te gaan maken over het meerjarige beheer. Eind juli liepen we door het park, van de landschappelijke inpassing aan de oost- en zuidkant was niet veel terecht gekomen. Heel veel aanplant was dood of verdwenen, waarschijnlijk door onvoldoende aandacht bij de aanleg en ook door het extreem droge weer. Deze zaken zouden in het najaar worden opgepakt, maar wij hebben hier niets meer van vernomen.

Zonnepark Kapelleweg (BHM Solar)

Wij hadden in januari al een voorstel ingeleverd voor de landschappelijke inpassing en daar een positieve respons op gekregen. Een van de elementen waar wij voor hadden gepleit was de aanleg van een poel op een rustig gedeelte achterin het park.

Kort daarna ontstond commotie onder omwonenden, deze leverden in februari een petitie in bij de wethouder. Ook verschenen er stukken in de pers. In de gemeenteraad werden schriftelijke vragen gesteld, vooral over het participatieproces en of de aanleg van dit park nog wel wenselijk zou zijn. Gedurende de rest van het jaar werd achter de schermen doorgewerkt en nog aanvullende onderzoeken gedaan. Naar verwachting zal dit project begin 2023 weer aan de oppervlakte verschijnen.

Zonnepark Wijkerbroek Oost en West (LC Energy)

Op 17 november werd officieel begonnen met de aanleg van deze zonneparken. De weken ervoor was al veel activiteit te zien rond het boren van een pijpleiding onder het ARK, grote gele dampende machines in het buitengebied en open gegraven bermen langs de Romeinenbaan en het Junopad. Nu werd daadwerkelijk begonnen met de aanleg van de constructies waar de panelen op komen te rusten.

Daarna zullen vanaf januari de panelen worden geplaatst, daarna de omvormers en de transformatoren. Naar verwachting wordt dan vanaf juli 2023 stroom geleverd aan het elektriciteitsnet.